

Alegătorii care vor să voteze în localitatea unde se vor afla efectiv în ziua alegerilor parlamentare anticipate pot să-și declare noul loc de ședere

Dacă nu ai domiciliu/reședință în localitatea în care te vei afla în ziua alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, poți depune o cerere privind declararea locului nou de ședere și vei fi înscris în lista electorală de bază.

De exemplu, ai domiciliu sau reședință valabilă la Telenești, dar locuiești efectiv și dorești să votezi la Chișinău, atunci este necesar doar să depui în acest sens o declarație la pretură(sau la Primărie pentru orice altă localitate).

Cine poate depune declarația:

- Persoanele care stau la chirie dar nu au domiciliu sau reședință valabilă în localitatea în care vor să voteze;
- Alegătorii care nu au nici domiciliu, nici reședință valabilă, dar doresc să voteze în localitate în care se vor afla efectiv în ziua alegerilor;
- Orice altă categorie de cetățeni cu drept de vot care au certitudinea că în ziua alegerilor vor vota la o altă secție de votare decât conform domiciliului sau reședinței valabile.

Unde se depune declarația de ședere:

Declarația se depune personal de către alegător la autoritatea

administrației publice locale (primărie sau pretură) din localitatea unde dorește să voteze.

Ce documente trebuie să depui:

1. Declarația de ședere ([o poți descărca aici](#));
2. Actul de identitate original și în copie.

Când poți depune declarația:

Până la data de 10 iunie 2021, inclusiv.

Unde vei putea vota:

Prin această procedură, alegătorul va fi înscris în lista electorală de bază a secției de votare conform locului de ședere declarat și își va putea exercita dreptul la vot la secția de votare respectivă.

Cum verifici dacă declarația de ședere a fost acceptată și unde ești inclus în listele electorale de bază:

Utilizezi platforma <https://verifica.cec.md/>

Atenție!!!

Declarațiile depuse pentru scrutinele anterioare nu mai sunt valabile.

**Promo-LEX a prezentat
Raportul de Evaluare a**

Implementării Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor omului pentru anii 2018 – 2022

Astăzi, 21 mai 2021, în cadrul unei conferințe de presă, Asociația Promo-LEX, a prezentat constatările cu privire la implementarea Planului Național de Acțiuni în domeniul Drepturilor Omului (PNADO) pentru anii 2018 – 2022, perioada de evaluare: 2020. Acesta este al treilea document de politici publice care are drept scop realizarea și promovarea drepturilor omului în Republica Moldova, fiind precedat de două documente similare pentru perioadele 2004–2008 și 2011–2014. Prezentul Raport de Evaluare se axează pe domeniul de intervenție nr.16 PNADO: *Respectarea drepturilor omului în localitățile din stânga Nistrului.*

La elaborarea PNADO 2018-2022, urmau să fie lichidate acele neajunsuri depistate în primele Planuri Naționale de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului. Astfel că, în comparație cu primul și al doilea Plan, PNADO III este un document mai complex, structurat, conține obiective mai specifice, indicatori de realizare. Elementul inovativ, care urma să eficientizeze procesul de coordonare și evaluare al PNADO 2018 – 2022, a fost crearea unui mecanism național de monitorizare a implementării politicilor statului și recomandărilor internaționale. Totuși, autorii Raportului au constatat că mecanismul dat este unul ineficient și necesită reformarea acestuia. De asemenea, au fost scoase în evidență mai multe curențe privind nivelul de realizare a activităților planificate și procesul de evaluare/raportare a rezultatelor.

Analiza domeniului *"Respectarea drepturilor omului în localitățile din Stânga Nistrului"* pentru perioada raportată, relevă unele progrese și eforturi ale instituțiilor responsabile în vederea protecției drepturilor omului în regiunea transnistreană, și anume prin: *relansate activității "Grupului de lucru pe drepturilor omului" (GLDO) și a altor Grupuri de lucru sectoriale; acordarea unui sprijin permanent instituțiilor de învățământ moldovenești cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană; măsuri întreprinse pentru facilitarea liberei circulații a elevilor și a profesorilor instituțiilor de învățământ cu predare în limba română din stânga Nistrului; Perfecționarea cadrului normativ existent în domeniile eliberării documentelor de stare civilă, a actelor de identitate, determinării apartenenței sau dobândirii cetățeniei Republicii Moldova pentru locuitorii din stânga Nistrului.*

În pofida măsurilor întreprinse de către instituțiile responsabile de implementarea activităților din domeniul vizat pentru perioada raportată, nici în anul 2020 nu au fost înlăturate acele impedimente și provocări, care împiedică atingerea obiectivului general planificat de PNADO III pe

domeniul de intervenție nr.16:

- Se menține și în anul 2020 problema blocării de către regimul de la Tiraspol a includerii în procesul de negocieri a problemelor prioritare din domeniul drepturilor civile și politice, după cum: *dreptul la libertate și securitatea persoanei; dreptul la libera circulație; dreptul de a nu fi supus torturii; accesul la justiție; dreptul la viața privată; dreptul la libertatea de exprimare; dreptul la întruniri și asociere ș.a.*, care constituie o mare parte din cele mai grave încălcări constatate de CtEDO în cauzele ce vizează situația drepturilor omului în regiunea transnistreană.
- Lipsa unor mecanisme clare de protecție a persoanelor care desfășoară activități de promovare și apărare a drepturilor omului în localitățile din stânga Nistrului.

În acest context, experții din cadrul Asociației Promo-LEX au venit cu mai multe recomandări către instituțiile responsabile de realizarea PNADO III, care au drept scop depășirea curențelor existente în implementarea politicilor cu privire la respectarea Drepturilor Omului și atingerea obiectivelor generale al documentului nominalizat.

Potrivit autoarei Raportului, Nicoleta Hriplivii: "Pe lângă unele progrese constatate în perioada de monitorizare 2018 – 2020, analiza comparativă a gradului de implementare al PNADO pe domeniul de intervenție nr.16 în această perioadă, evidențiază în continuare menținerea unei rate înalte de neimplementare a activităților planificate și depășirea termenelor de realizare a acestora. Ritmul de implementare a PNADO 2018-2022 este unul foarte lent. Sunt înregistrate anumite progrese, dar și un număr mare de restanțe în raport cu rezultatele planificate. Există o lipsă de comunicare și coordonare între instituțiile desemnate responsabile, care încă nu au o viziune comună de interacțiune în vederea punerii în aplicare a Planului. "

Pentru mai multe informații, contactați:

Nicoleta Hriplivii, Avocată, Asociația Promo-LEX

GSM: 069279133;

E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

**Promo-LEX: restricțiile
privind libertatea de
circulație, răpirile de
persoane, lupta cu
"extremiștii" sau situația –
cele mai grave probleme
privind drepturile omului în
regiunea transnistreană în
anul 2020**

Astăzi, 21 mai 2021, în cadrul unei conferințe de presă, Asociația Promo-LEX a lansat Raportul anual – **„Drepturile Omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”**. Documentul include constatări privind situația din stânga Nistrului în domeniul drepturilor omului, precum și analiza acțiunilor actorilor relevanți pe parcursul anului 2020.

Context. În anul 2020, teritoriul din stânga Nistrului a devenit și mai izolat decât în anii precedenți. Dacă rapoartele anterioare relevau lipsa accesului pentru instituțiile sau misiunile de monitorizare ale drepturilor omului, în anul 2020, situația s-a înrăutățit ca urmare a aplicării unor restricții suplimentare. Pandemia de COVID-19 a fost utilizată de către administrația *de facto* a regiunii drept paravan pentru o serie de acțiuni de limitare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Pandemia ca argument. Sub pretextul situației epidemiologice au fost instalate abuziv, cel puțin, 37 de posturi ilegale de control și a fost blocat accesul populației, dar și agenților

economici în regiune. Chiar dacă numărul posturilor a fost redus la 11, situația cu privire la libertatea de circulație nu s-a îmbunătățit.

Răpiți pentru "trădare de patrie". O altă problemă revenită la actualitate se referă la fenomenul răpirii de persoane, comis de către structurile de forță din regiunea transnistreană. Pe parcursul lunilor august-octombrie 2020 în Zona de Securitate au fost înregistrate cel puțin 7 cazuri când structurile de forță au răpit persoane invocând diverse motive, dar cel mai frecvent au fost invocate motive de colaborare cu structurile de drept ale Republicii Moldova. Două dintre acestea mai sunt deținute ilegal de către pretinsele organe din regiune.

Activiști extremiști? Aceste acțiuni au fost precedate de adoptarea unor acțiuni de limitare a libertăților politice cum ar fi adoptarea unei *Strategii de combatere a extremismului în Transnistria pentru anii 2020–2026*^[1]. Acest document a dat frâu liber acțiunilor de intimidare a activiștilor din regiune, iar pe parcursul anului 2020 au fost înregistrate mai multe cazuri de limitare a dreptului la libera exprimare și întrunire.

În contextul acestor acțiuni abuzive ale administrației *de facto* a regiunii transnistrene, autoritățile Republicii Moldova, dar și partenerii externi implicați în procesul de negocieri s-au aflat în imposibilitate de a soluționa măcar parțial problemele identificate.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Pavel Cazacu: "Faptul că situația drepturilor omului s-a înrăutățit considerabil în regiunea transnistreană demonstrează odată în plus necesitatea imperativă de a identifica mecanisme de sancționare individuală a persoanelor responsabile de încălcarea gravă a drepturilor omului în acest teritoriu."

Recomandări Promo-LEX:

- Implicarea activă și reacționarea promptă în

soluționarea cazurilor individuale de încălcare gravă a drepturilor omului;

- Promovarea necesității accesului necondiționat pentru instituțiile internaționale de monitorizare a drepturilor omului pe teritoriul regiunii transnistrene;
- Adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova a proiectului de lege cu privire la mecanismului de sancționare a persoanelor responsabile de încălcarea drepturilor omului (Legea Magnitsky);
- Coordonarea între instituțiile de stat a activităților strategice în domeniul drepturilor omului în regiunea transnistreană.

[1] Strategia de combatere a extremismului pentru anii 2020–2026,

<http://president.gospmr.org/pravovye-akty/ukazi/ob-utverjdenii-strategii-protivodeystviya-ekstremizmu-v-pridnestrovskoy-moldavskoy-respublike-na-2020-2026-godi.html>

Reacția societății civile la declarațiile deputaților Partidului Socialiștilor din Republica Moldova cu privire

La refuzul de a ratifica Convenția de la Istanbul, interzicerea căsătoriilor între persoanele de același sex și introducerea răspunderii penale pentru „promovarea homosexualității”

Declarația Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) despre intenția de a modifica Constituția Republicii Moldova și legislația națională nu este decât un act de "promovare electorală" și de deturnare a dezbaterilor electorale în preajma alegerilor datorită unor subiecte false și inventarea unor pericole inexistente.

Promovarea ne-ratificării Convenției Consiliului Europei **privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice**, și denaturarea scopului și obiectivelor acesteia reprezintă un risc continuu pentru femeile din Republica Moldova. Convenția nu are decât să protejeze în special femeile și copii împotriva tuturor formelor de violență și de a preveni, de a sancționa și de a elimina violența împotriva acestora. Convenția se bazează pe convingerea că orice formă de violență încalcă grav drepturile fundamentale la viață, securitate, libertate, demnitate, integritate fizică și emoțională și că acest fenomen nu poate fi ignorat de către state.

Credem cu tărie că tolerarea violenței față de femei și neglijarea acestora ca ființă umană nu reprezintă o valoare a familiei tradiționale

Constituția RM în art.48 alin.(2) este deja foarte clară și completă, iar declarațiile privind modificarea acesteia nu au scopul decât să promoveze și justifice discriminarea și incitarea la ură împotriva persoanelor care au alte orientări sexuale, persoanelor care sunt asociate cu comunitatea LGBT+ sau împărtășesc o altă opinie diferită decât cea considerată majoritară. Aceste declarații făcute în perioada preelectorală duc la dezbinarea societății Republicii Moldova și creează noi motive artificiale de ură față de persoanele din grupul LGBT+ și a susținătorilor acestora. Adevăratul scop al acestor declarații este de a distra atenția de la alte subiecte social importante.

În acest context, organizațiile societății civile califică mesajele deputaților PSRM: Alla Darovannaia, Vasile Bolea și Vladimir Odnostalco, făcute publice în cadrul conferinței de presă din 13 mai 2021 drept un discurs instigator la discriminare și ură și consideră că acesta este unul absolut inadmisibil într-un stat de drept ce tinde să promoveze valorile democratice, respectarea demnității ființei umane, a dreptului la viața privată și libertatea de exprimare a tuturor cetățenilor indiferent de orientare sexuală și identitatea de gen, sex, opinie etc.Cu regret, aceeași retorică a fost preluată și de către alte partide politice și politicieni din Republica Moldova.

Ideea introducerii pedepsei penale pentru promovarea și apărarea unui mod de viață diferit decât cel obișnuit de majoritate, este o violare directă a dreptului la libertatea de exprimare și dreptul la respectarea vieții private care sunt garantate de către Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

Art.16 din Constituția RM, precum și art.14 CEDO interzice orice formă de limitare a dreptului la egalitate, iar exercitarea drepturilor și libertăților trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, opinii politice sau orice alte opinii,

orientare sexuală, apartenență la o minoritate națională, sau orice altă situație.

Organizațiile societății civile reiterează faptul că libertatea de exprimare implică și mesaje care ofensează, deranjează sau șochează, însă acest drept poate și trebuie supus limitărilor conform legislației naționale atunci când apare necesitatea să fie apărate drepturile altora.

În acest context, organizațiile semnatare solicită politicienilor, simpatizanților acestora dar și autorităților statului:

- să se abțină de la utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare, respectând demnitatea umană a fiecărei persoane;
- să renunțe la inițiativele legislative care atentează la drepturile omului și valorile societății democratice;
- să dea dovadă de responsabilitate și respect și să renunțe la mesaje bazate pe falsuri și manipulări, care dezbină societatea și distrage atenția de la adevăratele probleme care trebuie rezolvate.
- Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în Republica Moldova, Oficiul Avocatului Poporului, Consiliul Audiovizualului și alte autorități să ia măsuri de condamnare și sancționare și de reacție la declarațiilor instigatoare la ură ale politicienilor.

Organizații semnatare:

Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare având ca membri:

AO Institutul pentru Drepturile Omului (IDOM)

AO Centrul de Informații „GENDERDOC-M”

AO Centrul de Resurse Juridice (CRJM)

AO Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)

Asociația Promo-LEX

Ana Furtună

A0 Uniunea Organizațiilor Invalizilor din RM

A0 Asociația de Reabilitare a Invalizilor din RM

A0 Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)

*A0 Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
(CDPD)*

Asociația Națională a Mediatorilor Comunitari din R.M

A0 Inițiativa Pozitivă

A0 Centrul de Politici și Reforme

(CPR Moldova)

PLATZFORMA.MD

Elena Rațoi

Natalia Rezneac

Diana Guja

Constanța Dohotaru

Alina Cebotari

Alina Andronache

Fundația Est-Europeană

Gender Centru

***Apelul este deschis pentru subsemnare! E-mail:
secretariat.cin@gmail.com***

Primele constatări ale Misiunii Promo-LEX de Observare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

În baza decretului Președintelui din 28 aprilie 2021 privind dizolvarea Parlamentului și stabilirea datei alegerilor, în data de 11 iulie 2021 urmează a fi organizate Alegerile parlamentare anticipate – scrutin important pentru calitatea și vectorul procesului decizional din Republica Moldova.

Având drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, Promo-LEX a lansat astăzi cea de-a XXI-a Misiune de observare (MO) a Alegerilor. Totodată, a fost prezentat și primul Raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Raportul cuprinde rezultatele monitorizării perioadei preelectorale și a celei electorale până la startul procedurilor de desemnare a candidaților (23 decembrie 2020 – 11 mai 2021).

Cadrul legal relevant organizării alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Urmare a anulării sistemului electoral mixt, alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 se vor desfășura în baza scrutinului proporțional, la care s-a revenit prin Legea nr. 113 din 15.08.2019. Principiul privind stabilitatea

dreptului electoral care prevede că modificările de esență trebuie realizate cu mai mult de un an înainte de alegeri, a fost astfel respectat.

Totodată, dorim să atragem atenția asupra proiectului de lege nr. 263 din 19.06.2020 pe care Parlamentul nu l-a aprobat în lectura a doua, și care conține o serie de prevederi utile și necesare pentru asigurarea bunei desfășurări a alegerilor[1]. De asemenea, în 2020 în procedură legislativă au fost înaintate cel puțin două proiecte de legi de modificare a Codului electoral, care au fost inițiate pentru a răspunde obiectivului de realizarea a dreptului la vot și măsurilor de siguranță a alegerilor pe timp de pandemie[2]. Nici unul din aceste proiecte nu au fost puse pe ordinea de zi a Parlamentului.

Promo-LEX regretă totodată faptul că, doar 7 dintre cele 22 de recomandări de îmbunătățire a cadrului legal/normativ propuse după alegerile Parlamentare din 2019 au fost total sau parțial implementate.

Riscuri privind buna organizare și desfășurare a scrutinului din 11 iulie 2021

În condițiile în care Parlamentul nu mai dispune de competența de a modifica Legea bugetului de stat, Guvernul trebuie să asigure alocarea resurselor financiare necesare pentru desfășurarea scrutinului. În acest sens, în data de 12 mai 2021, a aprobată Hotărârea de Guvern “Cu privire la alocarea mijloacelor financiare”. Astfel, s-a decis ca Ministerul Finanțelor să aloce Comisiei Electorale Centrale, din fondul de rezervă a Guvernului, prima tranșă în sumă de 70 000,0 mii lei pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, ceea ce reprezintă doar 56% din devizul de cheltuieli estimat de CEC. În context, atragem atenția asupra faptului că, pentru a evita eventuale riscuri și incertitudini privind buna organizare și desfășurare a alegerilor, Guvernul urmează să-și asume obligația de a

finanța integral costurile scrutinului.

O altă provocare pentru buna organizare și desfășurare a scrutinului din 11 iulie 2021 ține de impactul pe care l-ar putea avea pandemia COVID-19 asupra alegerilor. Evidențiem că, autoritatea electorală și autoritățile publice dispun deja de experiență relevantă, acumulată în contextul alegerilor prezidențiale din 2020. Totuși, subliniem necesitatea unor soluții pentru vaccinarea în regim prioritar a funcționarilor electorali și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, precum și aprobarea de către CEC a Instrucțiunii cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19 în perioada electorală, astfel încât riscurile de infectare să fie minime.

Importanța înregistrării prealabile pentru stabilirea numărului și a locației secțiilor de votare care vor fi create peste hotarele țării dar și pentru alegătorii din regiunea transnistreană

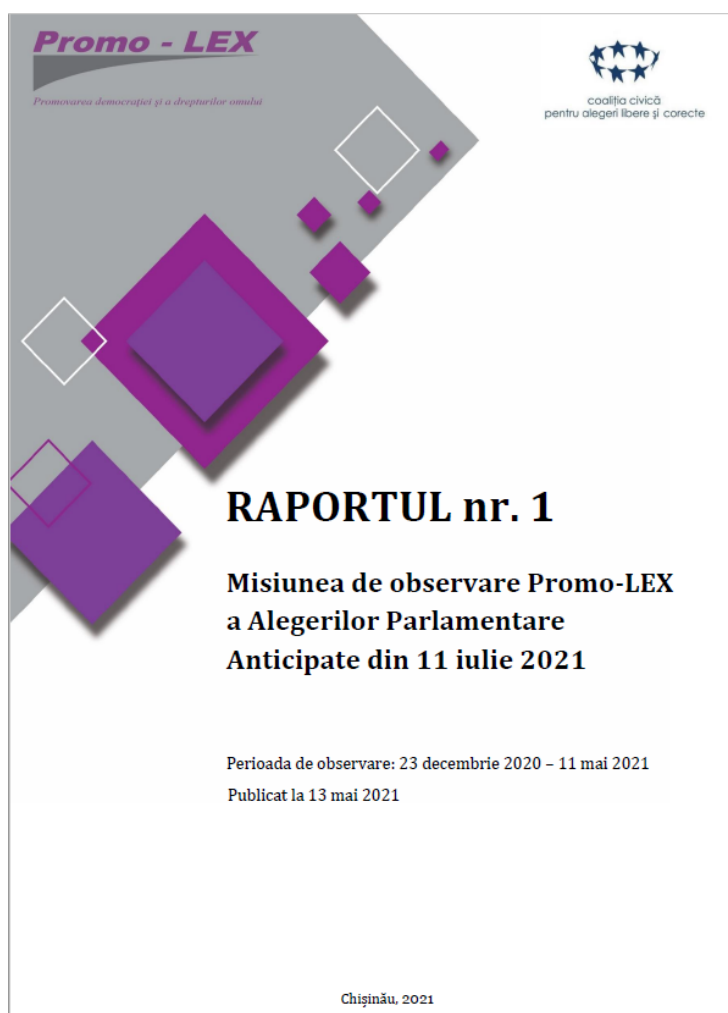
Constituirea secțiilor de votare pentru alegătorii din regiunea transnistreană dar și pentru cei de peste hotare trebuie să se desfășoare conform prevederilor legale, în condiții de transparență și urmând bunele practici stabilite de către CEC în contextul alegerilor prezidențiale din 2020 (aplicarea unei formule matematice clare pentru stabilirea numărului și a locației secțiilor de votare peste hotarele țării).

Potrivit estimărilor Promo-LEX (în baza datelor disponibile către 11 mai 2021), comparativ cu scrutinul electoral precedent, pentru alegerile Parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 ar urma să fie majorat numărul de secții de votare în state precum Germania (+6), Federația Rusă (+4), și Marea Britanie (+4), iar în alte țări numărul secțiilor de votare ar putea fi diminuat: SUA (-5), România (-4) și Italia (-3).

În acest context, recomandăm cetățenilor care în ziua

alegerilor se vor afla peste hotarele țării dar și celor din regiunea transnistreană să se înregistreze prealabil până la 26 mai 2021. Totodată, subliniem necesitatea promovării active de către autoritățile electorale a acestui instrument pentru a deține informații cât mai exacte despre numărul și locația în care cetățenii vor dori să-și exprime votul.

Dinamica numărului de alegători incluși în Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA)

Promo-LEX a observat o reducere constantă, fie și ne semnificativă, a numărului de alegători din RSA. Astfel, în baza datelor publicate de CEC, la data de 4 mai 2021, comparativ cu 2 septembrie 2020, numărul de alegători a scăzut cu circa 7 529 de persoane.

Totuși, constatăm de asemenea că, numărul de alegători fără domiciliu/reședință și a celor din regiunea transnistreană (15.1% din numărul total) este în creștere, fapt ce creează premise pentru creșterea ponderii cetățenilor care ar putea

vota pe liste suplimentare.

Discursul de ură tot mai utilizat în perioadele pre-electorale și electorale

Conform datelor Promo-LEX, în perioada 2018-2020 nivelul de utilizare discursului de ură a fost în continuă creștere, dinamica respectivă fiind și mai accentuată în perioadele pre-electorale și electorale. Totodată, atragem atenția asupra faptului că, în perioada decembrie 2020 – aprilie 2021, Parlamentul Republicii Moldova nu a întreprins acțiuni pentru îndeplinirea adreselor Curții Constituționale din anul 2016 și 2020 cu privire la revizuirea legislației și crearea mecanismelor de control și sancționare pentru implicarea cultelor religioase în campaniile electorale, precum și pentru prevenirea și combaterea discursului de ură între concurenții electorali, inclusiv în mediul online.

În acest context, în vederea sensibilizării actorilor implicați în campania electorală, dar și în scopul prevenirii utilizării discursului de ură și instigare la discriminare, Misiunea de Observare a Promo-LEX va continua monitorizarea acestui fenomen și în cadrul scrutinului din 11 iulie 2021.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Raportul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

[1] Interdicția utilizării discursului bazat pe ură și/sau instigator la ură; introducerea sancțiunilor graduale pentru încălcarea legislației electorale; sancțiuni pentru implicarea cultelor religioase și a altor organizații necomerciale în agitația electorală; reglementarea transportării organizate a alegătorilor spre secția de votare etc.

[2] Prin proiectul [nr. 210](#) din 28.05.2020, și proiectul nr. [414](#) din 06.10.2020 se propunea instituirea a două zile consecutive pentru exercitarea dreptului de vot și adaptarea respectiv a normelor privind organizarea alegerilor în două zile.

**Asociația Promo-LEX vine cu
noi detalii în cazul
decesului în condiții**

suspecte al unui cetățean al Republicii Moldova

Ieri, 11 mai, doi locuitori ai s. Răscăieți, rn. Ștefan-Vodă, au mers la pescuit pe râul Nistru, cu o barcă improvizată. În jurul orelor 13-14, în timpul pescuitului, cei doi au fost somați de așa-numiții grăniceri din regiunea transnistreană să tragă barca la mal.

Potrivit informațiilor din teritoriu, obținute de Asociația Promo-LEX, la momentul producerii incidentului, pe malul stâng al Nistrului se aflau șase așa-numiți grăniceri, doi dintre care erau deja dezbrăcați, fiind pregătiți să sară în apă pentru a reține pescarii.

În acel moment, cei doi pescari, fiind speriați, au sărit din

barcă, încercând să ajungă înot pe malul drept al Nistrului. Al doilea pescar, odată ce a trecut râul, a văzut victima scoasă la mal, fiind înconjurată de preținșii grăniceri. Fiind speriat, acesta a fugit în sat pentru a anunța rudele victimei.

În seara zilei de 11 mai, reprezentanții așa-numitelor organe de forță ale regiunii transnistrene au anunțat Poliția Republicii Moldova despre producerea incidentului și au solicitat să fie luat cadavrul.

Până la această oră, organele din regiunea transnistreană nu au publicat nici o informație despre cele întâmplate. Totodată, nu pot fi găsite detalii nici pe site-ul așa-numitului minister de interne de la Tiraspol despre circumstanțele incidentului sau despre poziția administrației *de facto* asupra cazului. Potrivit versiunii așa-numitor grăniceri din stânga Nistrului, victima s-a înecat întâmplător, iar incidentul este calificat drept "accident în muncă."

Este important de menționat că, la începutul lunii aprilie curent, victima, împreună cu alte 4 persoane, a fost reținută de așa-numiții grăniceri din regiunea transnistreană, fiind sancționată pentru pretinsa trecere ilegală a liniei administrative.

Astăzi, corpul neînsuflețit al victimei a fost adus la morga din or. Ștefan-Vodă pentru efectuarea expertizei medico-legale și pentru stabilirea cauzelor reale ale decesului. Avocații Asociației Promo-LEX continuă documentarea cazului și vor oferi suport juridic rudelor victimei.

În condițiile în care acest incident ridică semne de întrebare, solicităm implicarea plenară a autorităților constituționale, care, în virtutea obligațiilor pozitive pe care le dețin, urmează să depună diligență maximă pentru elucidarea circumstanțelor exacte în care a fost produs

incidentul. Totodată, solicităm reprezentanților formatului de negocieri "5+2" să ofere maxim suport autorităților Republicii Moldova în acest sens.

Pentru mai multe detalii, contactați:
Pavel Cazacu, avocat, Asociația Promo-LEX;
GSM: 060045570
E-mail: pavel.cazacu@promolex.md

**Contribuția Uniunii Europene
în contextul reformei
Polizei din Republica
Moldova**

Contribuția Uniunii Europene în contextul reformei Poliției din Republica Moldova

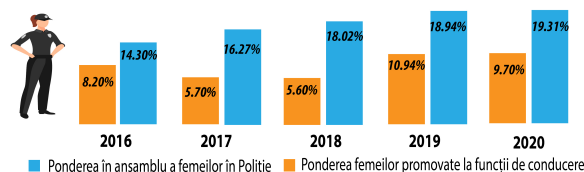
Grație programului de sprijin bugetar în sumă de **57 mln. de Euro**, timp de patru ani (2017 - 2020) Uniunea Europeană a contribuit la reformarea substanțială a Poliției din Republica Moldova.

Au fost achiziționate:

16 mijloace de transport pentru poliția rutieră;
30 de autolaboratoare criminalistice;
25 de automobile pentru transportarea deținuților;
59 de autospeciale operaționale de teren pentru echipele de reacționare operativă ale subdiviziunilor teritoriale.

A crescut atât numărul femeilor angajate în Poliție, cât și al celor promovate în funcții de conducere.

A fost elaborat și implementat un concept privind constatarea amiabilă a accidentelor rutiere ce nu au produs victime.

Au fost desfășurate numeroase campanii de prevenire a comportamentului corupțional al polițiștilor.

Au fost renovate **31** de sectoare de poliție și **14** izolatoare de detenție provizorie care corespund condițiilor minime de detenție.

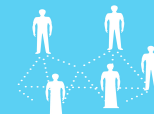
A fost creat Centrul Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii (CIPAL), în cadrul căruia se desfășoară cursuri de formare profesională a subofițerilor de poliție.

Au fost consolidate capacitățile de intervenție prin dotarea cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor Poliției responsabile de menținerea și asigurarea ordinii publice.

A fost implementat Conceptul de **POLIȚIE COMUNITARĂ** în cadrul structurilor IGP. Totodată, a fost construită rețeaua de comunicații securizată în standard **TETRA**.

Promo - LEX
Asociația pentru promovarea democrației și a dreptății sociale

Acest infografic este realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

Grație programului de sprijin bugetar în sumă de 57 mln. de Euro, timp de patru ani (2017 – 2020) Uniunea Europeană a contribuit la reformarea substanțială a Poliției Republicii Moldova.

- Au fost achiziționate 16 mijloace de transport puse în gestiunea poliției rutiere, 30 de autolaboratoare criminalistice mobile, 25 de automobile pentru transportarea deținuților, precum și 59 de autospeciale operaționale de teren pentru echipele de reacționare operativă ale subdiviziunilor teritoriale;
- Totodată a fost elaborat și implementat un concept privind constatarea amiabilă a accidentelor rutiere ce nu au produs victime;
- Au fost renovate a **31 sectoare de poliție și 14 izolatoare de detenție provizorie** care corespund condițiilor minime de detenție;
- Au fost consolidate capacitățile de intervenție prin dotarea cu echipament și tehnică specială a subdiviziunilor Poliției responsabile de menținerea și asigurarea ordinii publice;
- A crescut atât numărul femeilor angajate în Poliție, cât și al celor promovate în funcții de conducere;
- Au fost desfășurate campanii de prevenire a comportamentului corupțional al polițiștilor;
- A fost creat Centrul Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii (CIPAL), în cadrul căruia se desfășoară cursuri de formare profesională a subofițerilor de poliție;
- A fost implementat Conceptul de POLIȚIE COMUNITARĂ în cadrul structurilor IGP. Totodată, a fost construită rețeaua de comunicații securizată în standard TETRA.

Acest infografic este realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Opiniile exprimate în acest infografic aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

Asistența medicală și condițiile precare de detenție pe grupul de cauze I.D. v. Moldova în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

La 27 Aprilie 2021, Asociația Promo-LEX a expediat în adresa Comitetului de Miniștri o comunicare cu privire la executarea măsurilor generale în grupul de cauze I.D. v. Moldova. Grupul de cauze se referă în principal la condițiile de detenție precare și la lipsa accesului la asistență medicală adecvată în timpul detenției. Comitetul a formulat anterior recomandări obligatorii pentru Guvernul Republicii Moldova, pe care acesta urmează să le execute.

Anterior, Asociația Promo-LEX a mai expediat comunicări pe acest grup de cauze la 20 mai 2019 (a se vedea DH-DD (2019) 635[1]) și 20 aprilie 2020 (a se vedea DH-DD (2020) 384[2]). În aceste comunicări au fost descrise problemele actuale în domeniul asigurării condițiilor de detenție în conformitate cu standardele CoE și ONU, calitatea asistenței medicale (inclusiv în contextul pandemiei de COVID-19), supraaglomerarea sistemului penitenciar și întârzierea semnificativă în construcția unui penitenciar.

În comunicarea sa, Promo-LEX a descris unele îngrijorări legate de aplicarea noului remediu preventiv și compensator

pentru a contesta condițiile precare de detenție (inclusiv ineficiența remedului preventiv în situații specifice, durata excesivă a examinării plângerilor deținuților în instanța de judecată și sume financiare insuficiente oferite în calitate de compensații.

Prin Decizia Comitetului de Miniștri din 4 iunie 2020 (CM/Del/Dec(2020)1377/H46-21) a fost decis de a continua supervizarea executării măsurilor generale formulate în grupul de cauze H46-21 I.D. v. Republica Moldova (Plângerea Nr. 47203/06). Astfel, Comitetul a invitat autoritățile să furnizeze, până la 31 martie 2021, informații și cu privire la următoarele aspecte:

- aplicarea în practică a remedului preventiv și compensatoriu;
- informație cu privire la măsurile alternative aplicate pentru ameliorarea condițiilor precare de detenție;
- măsuri luate pentru îmbunătățirea în continuare a asistenței medicale în instituțiile de detenție;
- practica organului de urmărire penală și a instanțelor de judecată de examinare a cererilor deținuților cu privire la acordarea întreprinderilor cu membrii de familie.

La ultima sesiune, Comitetul de Miniștri a formulat Guvernului următoarele recomandări specifice, implementarea cărora a fost analizată în comunicarea Promo-LEX:

- a invitat autoritățile să finalizeze fără întârziere revizuirea mecanismului preventiv și compensatoriu și le-a încurajat să coopereze strâns cu Secretariatul în acest proces de reformă și să informeze Comitetul miniștrilor cu privire la toate evoluțiile în timp util;
- pe durata procesului de revizuire a mecanismului preventiv și compensatoriu a cerut autorităților să ia toate măsurile necesare pentru a evita afluxul de noi cereri în mod evident întemeiate la Curtea Europeană și

a subliniat, în acest context, că sumele compensațiilor bănești acordate la nivel intern nu trebuie să fie nejustificate comparativ cu sumele acordate de Curtea Europeană în cauze similare;

- a invitat în continuare autoritățile să se asigure că se respectă termenul legal de trei luni pentru examinarea plângerilor deținuților depuse în contextul mecanismului preventiv și compensatoriu;

Următoarea evaluare a măsurilor întreprinse de Guvernul RM în grupul cauzelor I.D. v. Moldova, va fi reluată la una din cele mai apropiate sesiuni ale Comitetului de Miniștri planificate pe anul 2021.

Mai multe detalii găsiți [aici](#)

Pentru mai multe informații, contactați:

Vadim Vieru, Avocat, Director de Program, Asociația Promo-LEX
GSM: +37368017507;

E-mail: vadim.vieru@promolex.md

[1]

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=090000168094c512

[2]

https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016809e45ec

APEL PUBLIC | Asociația Promo-LEX solicită Comisiei Electorale Centrale să urgenteze implementarea unor acțiuni necesare pentru buna pregătire și organizare a iminentelor alegeri parlamentare anticipate

APEL PUBLIC

Asociația Promo-LEX solicită Comisiei Electorale Centrale să urgenteze implementarea unor acțiuni necesare pentru buna pregătire și organizare a iminentelor alegeri parlamentare anticipate

Pornind de la Avizul Curții Constituționale din 15 aprilie 2021 prin care a fost constatată drept circumstanță care justifică dizolvarea Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a X-a imposibilitatea formării Guvernului, în conformitate cu prevederile articolului 85 alineatele (1) și

(2) din Constituție;

Având în vedere caracterul iminent al alegerilor parlamentare anticipate, în condițiile de drept și de fapt constituite;

Asociația Promo-LEX face apel către Comisia Electorală Centrală să manifeste un caracter proactiv în realizarea atribuțiilor sale legale privind pregătirea și organizarea alegerilor. În acest sens, îndemnăm autoritatea electorală în regim de urgență:

- **să estimeze realist cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate.** În cazul în care aceste cheltuieli sunt deja calculate, este important ca ele să fie făcute publice de către CEC și înaintate pentru informare și aprobare Parlamentului, Guvernului și Președintelui Republicii Moldova, urgentând în acest fel procesul decizional aferent organizării alegerilor anticipate.
- **să amplifice eforturile de informare activă privind necesitatea și importanța înregistrării prealabile,** care este unul din criteriile importante ce va sta la baza deciziei CEC privind deschiderea secțiilor de votare pentru cetățenii Republicii Moldova care în ziua alegerilor se care se vor afla în străinătate sau au domiciliul în localitățile din stângă Nistrului (Transnistria). **Subliniem că alegătorii se pot înregistra prealabil, pe tot parcursul anului, cu excepția ultimelor 45 de zile înainte de data scrutinului.** Respectiv, în condițiile unui scrutin parlamentar anticipat, importanța unei campanii de informare efectuată la timp poate fi decisivă pentru asigurarea accesului la vot pentru aceste categorii de alegători.
- **să propună un plan de acțiuni și să formuleze demersurile relevante în adresa Guvernului și a Comisiei Naționale Extraordinare în Sănătate Publică (CNESP) privind vaccinarea în regim de prioritate a**

funcționarilor și/sau potențialilor funcționari electorali și a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale. Reiterăm în acest fel importanța desfășurării unor alegeri în condiții de siguranță pandemică. În calitate de bază de date inițială pentru vaccinarea potențialilor membri ai organelor electorale poate servi Registrul Funcționarilor Electorali (RFE) al CEC (*spre exemplu, în alegerile Prezidențiale din 2020 cca. 25% din membrii organelor electorale au fost recrutați din cadrul RFE*), iar ulterior, conform calendarului electoral, ar putea fi oferită posibilitatea de vaccinare membrilor efectivi ai organelor electorale și persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale.

Subliniem că implementarea acestor activități de către CEC ar facilita buna organizare, în condiții restrânse de timp, a unui scrutin electoral anticipat. În opinia Promo-LEX, acțiunile recomandate mai sus se încadrează în limita atribuțiilor legale ale CEC privind organizarea alegerilor și nu necesită eforturi financiare suplimentare din partea instituției.

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Starea de urgență – un pretext pentru îngrădirea

drepturilor fundamentale

Asociația Promo-LEX și [Centrul de Politici și Reforme](#) constată – de la instituirea stării de urgență, în timp ce măsurile orientate nemijlocit la combaterea pandemiei sunt relaxate sau abrogate, prevederile care afectează direct drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor sunt menținute. Acest lucru sporește riscul abuzurilor din partea autorităților și diminuează considerabil participarea societății civile în procesul decizional, fără a contribui la stoparea răspîndirii virusului SARS-CoV-2.

- Hotărîrea Parlamentului de instituire a stării de urgență a fost adoptată fără temeii, or situația pandemică din Republica Moldova putea fi gestionată în limita competențelor CNESP și a restricțiilor pe care aceasta le-a aplicat anterior pentru controlul răspîndirii pandemiei.
- Cea mai importantă consecință practică reală a instituirii stării de urgență este imposibilitatea dizolvării Parlamentului, scop care nu urmărește interesul public de combatere a COVID-19.
 - ✓ Unele restricții suplimentare impuse, cum ar fi limitarea libertății de circulație între orele 23:00-05:00 sau interzicerea accesului în spațiile publice, au fost anulate la scurt timp după adoptare, chiar de către CSE, ceea ce indică asupra incoerenței CSE și inutilității restricțiilor impuse.
- Restricțiile au avut ca efect interzicerea exercitării libertății de întrunire pașnică:
 - ✓ CSE a interzis desfășurarea întrunirilor publice fără a justifica o asemenea măsură. Pînă în acel moment, întrunirile publice se puteau desfășura cu participarea

a maxim 50 de persoane și cu obligativitatea distanței între persoane de minim 1 metru, purtarea măștii și sancțiuni pentru nerespectarea restricțiilor.

✓ Interzicerea întrunirilor a fost neuniformă, deoarece CSE nu a interzis alte genuri de adunări publice (cum ar fi cele din piețele comerciale, centrele comerciale sau adunările cu caracter religios) care implică un număr mare de persoane și au loc preponderent în spații închise, unde riscul de transmitere a virusului este mai mare.

✓ De facto, CSE a interzis doar întrunirile prin care se exercită libertatea de exprimare, implicit dreptul de a protesta, ceea ce indică asupra motivării politice a restricției, și nu intenția de a contracara răspândirea COVID-19.

▪ **Restricțiile au afectat și dreptul cetățenilor la petiționare, informație și libertatea exprimării:**

✓ Prin Dispoziția nr. 1, CSE a prelungit cu 60 de zile termenul de examinare a petițiilor, iar prin dispoziția nr. 3 a dublat termenele legale de soluționare a cererilor de solicitare a informațiilor și a petițiilor.

✓ Ca efect, cetățenilor practic li se suspendă pe cel puțin 30 de zile dreptul de a obține reacția autorităților la cerințele formulate prin petiții, fapt care încalcă dreptul la petiționare (Articolul 52 din Constituția Republicii Moldova).

✓ Dublarea termenului de răspuns la solicitările de informație afectează direct posibilitatea mass-media, organizațiilor civice sau cetățenilor activi de a obține prompt informații de interes public și a monitoriza acțiunile guvernanților, lucru crucial în perioada de criză prin care trecem.

Solicităm anularea stării de urgență și aplicarea unor măsuri de combatere a COVID-19 justificate, proporționale, în interesul populației, cu ingerințe minime în drepturile și

libertățile fundamentale.